

УДК 338.28

О.Р. Дмитрів, канд.техн.наук, доцент,

В.В. Семеген ст. гр. СІ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

O. Dmytriv, PhD, Assoc.Prof.,

V. Semegen

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

DIGITIZATION OF THE ECONOMY AND AUTOMATION OF PRODUCTION: PROBLEMS AND SOLUTIONS

Цифровізація економіки та автоматизація виробничих процесів поряд із впровадження штучного інтелекту й математичних підходів з метою підвищення ефективності різних галузей викликають ряд проблем на ринку.

Перша з цих проблем – асиметрія доступної інформації. Відома тенденція цифровізації роздрібною торгівлі, коли звичайні магазини товарів певного цільового призначення замінюють віртуальні онлайн магазини або ж, коли магазини, що продають товари на місці, розпочинають на додачу продаж товарів онлайн. Проблема полягає в тому, що покупець не може безпосередньо оцінити якість товару, що продається. Це призводить до падіння середньої ціни, яку готовий заплатити покупець, тому відповідно товари високої якості не купуються. Проблема асиметрії інформації добре описана в роботі Джорджа Акерлофа [1]. Також присутня деяка асиметрія інформації між підприємцями в зв'язку з цифровізацією рекламної діяльності.

Друга проблема – безробіття, адже через цифровізацію та автоматизацію процесів, впровадження штучного інтелекту, присутність людини в процесі виробництва товару чи надання послуги стає зайвою. Достатньо змодельовати базову ситуацію, щоб усвідомити, що це шкодить також і виробнику: припустимо, два підприємства різної спеціалізації торгують лише між собою, відповідно працівники першого підприємства споживають товар іншого виробника за рахунок грошей від проданих їхнім підприємством товарів споживачам другого підприємства. Якщо в зв'язку з автоматизацією процесу скоротять кількість працівників, і першого, і другого підприємства, в два рази, то виручка обидвох підприємств скоротиться теж вдвоє, бо звільнені працівники обидвох підприємств не будуть мати коштів на придбання товару. Зрозуміло, що реальна економіка складніша і ринки переважно є відкритими, проте глобальний ринок є закритим і процеси автоматизації призводять до подібної проблеми тому проекція цієї ситуації на нього є цілком обґрунтованою. Вирішення ризиків безробіття слід компенсувати в юридичній площині за допомогою державного втручання, шляхом створення законів, які, або зобов'язуватимуть підприємство виплачувати фіксовані суми звільненим працівникам в зв'язку з автоматизацією підприємства, або підвищуватимуть оподаткування таких підприємств, а держава здійснюватиме соціальні виплати звільненим працівникам. Інший шлях вирішення даного питання – це створення нових галузей, обумовлених прискоренням НТП, а також цифровізації освіти та зміни підходів до навчання, що дасть можливість перекваліфікації кадрів.

Отже, можна зробити висновок, що швидке оцифровування різних сфер економіки, спричиняють ряд проблем, які потребують негайного вирішення, держава та науковці повинні спрямовувати зусилля на вирішення цих питань.

Література:

1. Akerlof G. The Market for 'Lemons': Quality Uncertainty and the Market Mechanism [Електронний ресурс] / George Akerlof. – 1970. – Режим доступу до ресурсу: <http://soecsci2.ucsd.edu/~aronatas/project/academic/Akerlof on Lemons.pdf>.